



П Р О Г Р А М А
ЗА
РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В
ОБЩИНА ДЖЕБЕЛ
ПРЕЗ 2026 ГОДИНА

I. Въведение

Настоящата Програма за развитие на читалищната дейност в община Джебел за 2026 година е разработена в изпълнение на чл. 26а от Закона за народните читалища (ЗНЧ), въз основа на представените от председателите на народните читалища в срок до 10 ноември 2025 г. насоки за дейността им през 2026 г.

Програмата обобщава най-важните моменти в работата на читалищата, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието им в общодостъпно и желано място за местната общност.

На територията на община Джебел функционират 6 читалища, от които едно в общинския център – Джебел и 5 в съставни на общината села:

НЧ „Христо Смирненски 1924“, гр. Джебел

НЧ „Димитър Благоев 1963“, с. Припек

НЧ „Родопска искра 1936“, с. Мишевско

НЧ „Прогрес 1955“, с. Рогозче

НЧ „Дружба 1971“, с. Устрен

НЧ „Д-р Емануил Рангелов 1969“, с. Плазище

Всички читалища от община Джебел са вписани в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата. Управляват се от Настоятелства. Осигурена им е държавна субсидия. Отстъпено им е правото на безвъзмездно ползване върху сградите, в които се помещават.

II. Основни цели и задачи

Основни цели

Целите на народните читалища, визирани в Закона за народните читалища, са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществяват дейността си;
2. Запазване на обичаите и традициите;

3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

Основни задачи

1. Мотивирането на деца и ученици да се включат в кръжочни и клубни формати с цел ограмотяване и поддържане на добро образователно и културно равнище.
2. Насърчаване съвместната работа на народните читалища с общинска администрация, кметствата, училищата, детските градини, ЦПЛР ОДК и предприятията от общината. Изграждане и планиране на повече съвместни инициативи и партньорства при реализиране дейности на различни нива.
3. Запазване на родовата памет и съхраняване на традициите с цел предаване на нематериалното културно наследство на следващите поколения.
4. Прилагане на иновативни подходи за повишаване на читателския интерес и за привличане на по-широк кръг от населението за участие в културния живот на общината.
5. Организиране на регулярни срещи между читалищата за споделяне на добри практики и иновативни идеи.

III. Основни дейности

Библиотечна дейност

Библиотечната дейност е основна и се осъществява от всички читалища на територията на общината.

През 2026 г. читалищните библиотеки ще насочат дейността си към:

- утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи възможност да се ползват от всички без ограничение на религия, етнос, пол с цел улесняване достъпа до информация, знания, комуникация и съвременни електронни услуги;
- попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;
- популяризиране на книгата и четенето на хартиен носител, включване на библиотеките в седмицата на детската книга, разширяване на инициативата „Маратон на четенето” в кампания „Голямото четене”;
- обособяване на тематични кътове по повод знаменити личности и годишнини;
- провеждане на литературни четения и посещения на деца и ученици в библиотеката с цел повишаване на читателския интерес към книгата;
- обогатяване знанията на библиотекаря чрез участие в организирани обучения.

Културно-масова дейност

Културно-масовата дейност читалищата планират и осъществяват чрез:

- годишния си културен календар с прояви, в които са залегнали важни събития, кръгли годишнини и празници;
- участия в инициативи от Културния календар на община Джебел;

-организиране на разнообразни културни прояви, социална и образователна дейност за приобщаване на местното население към ценностите на изкуството и културата;

-прояви насочени към съхраняването и развитието на местните традиции и обичаи.

Читалищата ежегодно организират прояви по различни поводи – бележити годишнини, чествания, местни и национални празници. За реализирането им те търсят и подкрепата на ръководствата на детски градини, училища, кметства, община и местни организации, с които се работи на добро ниво.

Програма за дейността на читалищата от община Джебел през 2026 г.

НЧ „Христо Смирненски 1924 г.“, гр. Джебел

Януари

- Въвеждане на библиотечния фонд в ЕК на библиотеката
- Изготвяне на библиотечни витрини и кътове за бележити дати, за кръгли годишнини и ново постъпили книги

- „Гостуващи библиотечни сандъчета“ – инициатива насърчаваща четенето

Февруари

- 19.02.2026 г. - Годишнина от гибелта на Васил Левски (слово, поднасяне на венци и музикална програма пред баралефа на Васил Левски, конкурс-рецитал със стихове за Васил Левски)

- кът от книги и табла посветени на Васил Левски в двата отдела на библиотеката

- 21.02.2026 г. - Международен ден на майчиния език (песни, танци, есета, стихове, рисунки и др.)

Март

- Баба Марта (закичване на мартеници с ученици по дръвчетата, закичване на мартеници с „Баба Марта“ в общинска администрация, предприятия и граждани)

- Тържествено честване на 3-ти март - Освобождението на България (слово и концертна програма от групите към читалището, ЦПЛР ОДК, училищата и детските градини)

- Честване на деня на самодееца

- Честване на 8-ми март- Международен ден на жената (поздравителен адрес към жените и организиране на дамско парти)

- По случай Първа пролет организиране и поставяне на дървено сандъче с книги в парк „Горичката“

- Концерт по случай Рамазан Байрам

Април

- Мероприятия свързани с детската книга и изкуства за деца (прожекции на филми в детския отдел, награждаване на активните читатели от детския отдел през годината, приемане на първите класове като нови читатели в библиотеката)

- Награждаване на редовни читатели от Възрастен отдел на библиотеката

- Творческа среща с детска писателка по случай Международния ден на детската книга - 2-ри април

- Великден – боядисване на великденски яйца с децата от групите към читалището

Май

- Библиотеката да се включи активно в провеждането на Националната библиотечна седмица
- Представяне на новата книга на местната авторка Айше Али във възрастния отдел на библиотеката
- 11 май – Ден на библиотекаря – инициатива насърчаваща интереса към библиотеката „Библиотекар за един ден“
- 19 май – Ден на Джебел
- 24 май – Ден на славянската писменост и култура (слово, концертна програма от групите към читалището, ЦПЛР ОДК, училища и детски градини от общината)
- Концерт по случай Курбан Байрам

Юни

- 1-ви юни - Международен ден на детето (детско шоу програма с деца от 4-ри до 8 годишна възраст)
- 2-ри юни - Патронен празник на СУ „Христо Ботев“ гр. Джебел
- Откриване на лятна читалня в детския парк на площад „19-май“ (разговор, събеседване с децата, рисунка по прочетена любима приказка, рисунка на асфалт, въртене на обръч и др.)
- Поход посещение на туристически обект със служителите от читалищата и библиотеките в община Джебел;

Юли

- „Дни на джебелчани“ – концертна програма, състезания, изложби с рисунки и кулинария, др.

Август

- Забавно лято в библиотеката – „Да творим заедно“
- Закриване на Лятната читалня с награди за участниците

Септември

- 06.09. 2026 г. – Ден на Съединението – витрина
- 22.09.2026 г. – Ден на независимостта – витрина
- Кът с нова тема в отдела за възрастни в библиотеката „Книги, които оживяха на екрана“

Октомври

- Участие в селищния празник на с. Душинково с групите към читалището
- Участие на групите към читалището в есенния панаир в гр. Джебел
- Децата, училището, книгите и библиотеката-разговор с децата от 7-те и 8-те класове при СУ „Христо Ботев“ и ПГ „Руска Пеева“ от гр. Джебел
- Беседа по здравни теми, касаещи жените с представител от холистичната медицина в отдела за възрастни на библиотеката

Ноември

- 1-ви ноември – Ден на народните будители – кът с книги в двата отдела на библиотеката, стихотворения, песни

Декември

- Коледуване (поздрав от коледарската група при читалището към общинска администрация, училища, детски градини и предприятия в града, коледуване от голяма мъжка група по домовете, коледен-новогодишен концерт от групи към читалището, ЦПЛР ОДК, училища и детски градини)

- Обособяване на „Работилница на Дядо Коледа“ – запознаване на децата с коледните и новогодишни обичаи, изработване на коледна и новогодишна украса и новогодишни картички

- Запалване на светлините на елхата в гр. Джебел

- Коледен-новогодишен концерт от групи към читалището, ЦПЛР ОДК, училища и детски градини от общината

НЧ „Димитър Благоев 1963“, с. Припек

- 06.01.2026 г. – Витрина посветена на 178 г. от рождението на Христо Ботев.
- 16.01.2026 г. – Връчване на приза „Читател на годината“
- 05.02.2026 г. – Витрина посветена на 106 години от рождението на Леда Гео Милева.

- 18.02.2026 г. – Витрина по случай 153 години от обесването на Васил Левски.
- 19.02.2026 г. – Програма посветена на Васил Левски
- 27.02.2026 г. – Работилница за мартеници – изработване на мартеници и изделия

- 01.03.2026 г. – Изложба на саморъчно изработени мартеници
- Ден на самодееца – конкурсна програма с участието на деца и ученици
- 03.03.2026 г. – Национален празник на Република България – празнична програма

- 08.03.2026 г. – Международен ден на жената – организирана вечер за всички жени

- 20.03.2026 г. – Посрещане на Първа пролет – излет сред природата.
- 25.03.2026 г. – Отчетно събрание на Настоятелството
- 02.04.2026 г. – Витрина по случай 221 години от рождението на Ханс Кристиан Андерсен – детски писател

- 02.04.2026 г. – Международен ден на детската книга.
- 02-07.2026 г. – Национален маратон на четенето – литературно четене, изложби, срещи, викторини

- 12.04.2026 г. Великден – конкурсна програма с участието на деца и ученици
- 22.04.2026 г. – Витрина за Международния ден на земята. Изложба на детски рисунки

- 23.04.2026 г. – Световен ден на книгата и авторското право
- „Вече мога да чета“ – приемане на първокласниците за читатели на библиотеката.

- 11.05.2026 г. – Международен ден на библиотекаря . „Библиотекар за един ден“

- 24.05.2026 г. – Ден на славянската писменост и култура – тържествено честване

- 30.05.2026 г. – Традиционен събор на с. Припек

- 01.06.2026 г. – Международен ден на детето – рисунка на открито, игри и забавления за деца и ученици
- 02.06.2026 г. – Ден на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на Отечеството – витрина
- 24.06. 2026 г.– Еньовден - фото конкурс „Магията на цветята“
- 09.07.2026 г. – 176 години от рождението на Иван Вазов - витрина
- Лято в библиотеката – мероприятия (колективно четене на книги, прожекции на филми, рисунки на любим герой, приказка, четене на открито, акция за събиране на невърнати книги)
- 06.09.2026 г. – 141 години от Съединението на Източна Румелия и Княжество България – витрина
- 15.09.2026 г. – Училище здравей!
- 22.09.2026 г. – Независимостта на България – витрина
- Подреждане и почистване на библиотечния фонд
- 01.11.2026 г. – Ден на народните будители - урок по родолюбие с деца.
- 09.11.2026 г. – 146 години от рождението на Йордан Йовков
- 20.11.2026 г. – „Ден на четенето“ – четене на книги на децата от ДГ „Песнопой“ и на учениците от СУ „Паисий Хилендарски“
- 18.12.2026 г. – „Коледна работилница“ – Изработване на изделия и украса за Коледните празници с родители, деца и ученици
- 26.12.2026 г. – Коледно-новогодишно тържество с участието на деца, ученици, певчески и танцови групи

НЧ „Родопска искра 1936“, с. Мишевско

- 21.01.2026 г. Бабин ден-народно увеселение и пресъздаване на обичая „Бабин ден“.
- 19.02.2026 г. - Обесването на Васил Левски-кът с книги за живота и делото на Апостола
- 01.03.2026 г. - Баба Марта-изработване на мартеници с жените и децата от селото
- 03.03.2026 г. - Национален празник на България
- 08.03.2026 г. - Международен ден на жената (парти с жените от селото)
- 01 - 09.04.2026 г. - Празници на детската книга
- 24.04.2026 г. – Общо отчетно изборно събрание на читалището
- месец Май – Национална библиотечна седмица
- 24.05.2026 г. - Ден на българската просвета и култура-кът с книги
- 01.06.2026 г. - Ден на детето-рисуване по асфалт с децата от селото
- 06.09.2026 г. - Ден на Съединението на България-изложба с книги
- септември - 140 години от рождението на Ран Босилек-изложба на негови произведения
- 22.09.2026 г. - Ден на независимостта-кът с книги
- 01.10.2026 г. - Международен ден на възрастните хора – събиране с пенсионерите от селото.
- 01.11.2026 г. - Ден на народните будители

- Коледни и новогодишни празници-организиране и провеждане на парти с жените от селото.

НЧ „Прогрес 1955“, с. Рогозче

- 19 февруари-Обесването на Васил Левски-кът в библиотеката за живота и делото на Апостола
- -21.02.2026 г. – Международен ден на майчиния език
- 1-ви март – Посрещане на Баба Марта с ученици от ОУ „Христо Смирненски“ с. Рогозче
- 03.03.2026 г. – Национален празник на България
- 08.03.2026 г.– Международен ден на жената
- 20.03.2026 г. – Рамазан Байрам
- м. април– Седмица на детската книга – конкурс за най-добър читател.
- 11.05.2026 г. – Ден на библиотекаря
- 24.05.2026 г.– Ден на славянската писменост и култура
- 26.05.2026 г.– Курбан Байрам
- 01.06.2026 г. – Международен ден на детето
- 22.09.2026 г.- Ден на независимостта на България
- Месец октомври - „Яран Байрам“, с. Душинково – традиционен събор
- Месец декември – Коледни и новогодишни празници.
- Подреждане на витрината в чест на бележити дати и години.

НЧ „Дружба 1971“, с. Устрен

- 19.02.2026 г. – Годишнина от гибелта на Васил Левски – литературна витрина посветена на Апостола
- 21.02.2026 г. – Международен ден на майчиния език
- подготовка за Баба Марта – изработване на мартенички с ученици от ОУ „Васил Левски“, с. Устрен
- 03.03.2026 г. – Освобождението на България – оформяне на кът и витрина
- 08.03.2026 г. – Честване на Международния ден на жената
- 19-22.03.2026 г. – Празнуване на Рамазан Байрам
- 02.04.2026 г. – Международен ден на детската книга – четене на приказки с децата от селото
- 22.04.2026 г. – Ден на Земята – еко инициатива по случай Деня на Земята
- 24.05.2026 г. – Ден на българската просвета и култура
- 26-30.05.2026 г. - Празнуване на Курбан Байрам
- 01.06.2026 г. – Ден на детето – рисуване на открито, игри и забавления за децата
- 02.06.2026 г. – Годишнина от гибелта на Христо Ботев – кът от книги
- лято в библиотеката – игри на открито, изучаване на природата
- излет сред природата с възрастни жители на селото
- 06.09.2026 г. – Ден на Съединението
- 22.09. 2026 г.– Ден на независимостта
- есенни дни на четенето – четене на открито, изработване на есенни пана с децата от училището /м. октомври/.

- 01.11.2026 г. – Ден на народните будители – кът с книги
- Приготовления за коледно-новогодишните празненства

Художествена самодейност

През 2026 г. в читалищата от община Джебел ще развиват дейност следните любителски колективи:

НЧ „Христо Смирненски 1924“, гр. Джебел – ще работят 7 групи - 2 групи за турски народни танци, 2 група за български народни танци 1 група за модерни танци, 1 коледарска група и 1 женска група за народни танци.

НЧ „Димитър Благоев 1963“, с. Припек – 1 женска фолклорна група, 1 женска танцова група за народни танци, 1 детска танцова група за народни танци, 1 театрална група.

НЧ „Родопска искра 1936“ с. Мишевско – кръжок за изработване и шиене на гоблени.

НЧ „Прогрес 1955 г“, с. Рогозче - една детска танцова група

Приоритетни дейности за развитие на художествената самодейност и занапред ще останат:

1. Запазване и обогатяване на съществуващите групи и форми към читалищата;
2. Привличане на млади хора и стимулиране на таланта им;
3. Участия в различни фолклорни и певчески фестивали и празници на регионално, областно, национално и международно ниво.

Работа по проекти.

За модернизирането и укрепването на читалищата, като самоуправляващи се организации и превръщането им в центрове за развитие на общността по места е необходимо активно включване на читалищните настоятелства в разработването на проекти. През 2025 г. три от читалищата на територията на община Джебел - НЧ „Христо Смирненски 1924“, гр. Джебел, НЧ „Димитър Благоев 1963“, с. Припек и НЧ „Родопска искра 1936“, с. Мишевско кандидатстваха и спечелиха проекти по Механизма за възстановяване и устойчивост за създаване на модерни дигитални клубове.

Дейности по програмата през 2026 г.

Дейност	Срок	Отговорник	Източник на финансиране
<i>Библиотечна дейност</i>			
1. Уреждане и поддържане на обществените библиотеки	постоянен	читалищата	собствени средства

2. Обогаляване на библиотечния фонд на читалищните библиотеки чрез закупуване на нова литература, абонамент и акция за дарения на книги	постоянен	читалищата	собствени средства, национални и европейски проекти и програми
3. Мероприятия за повишаване на читателския интерес-представяне на нови книги, срещи-разговори, литературни четения, изложбени кътове с книги и др. Отбелязване годишнини на български и световни писатели и творци. Прояви посветени на Седмицата на детската книга. Литературни четения в детските градини и училищата.	постоянен	читалищата	собствени средства
4. Предоставяне на компютърни и интернет услуги за населението	постоянен	читалищата	собствени средства
5. Организиране на тържествено приемане на първите класове като нови читатели в библиотеката.	Месец април и май	читалищата	собствени средства
6. Целенасочена дейност с деца и ученици за приобщаване към книгата и четенето чрез различни форми на дейност	постоянен	читалища	собствени средства
Културно-масова дейност			
1. Честване на официални и традиционни празници, сборове и годишнини, организиране на културно-просветни мероприятия, конкурси, изложби, творчески вечери и инициативи	постоянен	читалищата	собствени средства и община Джебел
2. Организиране на концертни прояви по повод Рамазан Байрам, Курбан Байрам, Коледа, селищни празници и др.	постоянен	читалищата	собствени средства
3. Селищен празник - Традиционен събор в с. Припек	май	НЧ „Димитър Благоев 1963“, с. Припек	собствени средства и кметство с. Припек
4. Селищен празник - Традиционен събор в с. Мишевско	юни	НЧ „Родопска искра 1936“, с. Мишевско	собствени средства и кметство с. Мишевско

5. Селищен празник в с. Душинково / „Яран Байрам“/	октомври	кметство с. Душинково	община Джебел, кметство с. Душинково
6. Чествания на бележити дати и годишнини	постоянен	читалищата	собствени средства и община Джебел
7. Организиране и провеждане на образователни инициативи с местното население и младите хора	постоянен	читалищата	собствени средства
8. Активно участие в събитията по Културния календар на община Джебел за 2026 г.	постоянен	читалищата, община Джебел	община Джебел, собствени средства
Художествена самодейност			
1. Развиване и подпомагане дейността на съществуващите самодейни групи и кръжоци	постоянен	читалищата	собствени средства, кандидатстване по проекти
2. Разкриване на нови форми на любителско творчество	постоянен	читалищата	собствени средства
3. Участия във фестивали, конкурси, събори на общинско, регионално и национално ниво	постоянен	читалищата	собствени средства
4. Привличане на повече млади хора в любителските читалищни групи и състави	постоянен	читалищата	собствени средства
5. Повишаване качеството на предлагания от читалищата художествен продукт по повод различни чествания – 3-ти март, 24-ти май, 1-ви юни и др.	постоянен	читалищата	собствени средства
6. Изграждане на групи по интереси – за изработване на мартеници, сурвакници, плетива, приложения и др.	постоянен	читалищата	собствени средства, спонсори
Краеведческа дейност			
1. Активизиране на дейности, свързани с развитие на краеведческата и издирвателската дейност във всяко читалище (описване на музикалния и танцов фолклор, обичаи, предания, събиране на предмети от традиционния бит, снимки и други подобни значими за населеното място).	постоянен	читалищата	собствени средства,
2. Сформиране на кръжоци за припознаване и изучаване на културно-	постоянен	читалищата	собствени средства,

историческото наследство на родният край.			
Повишаване на квалификацията и надграждане на знанията на персонала			
1. Участия в обучения и срещи от външни организации	постоянен	Външни организации	собствени средства, средства от външни организации
2. Организиране на обучения и семинари с подкрепа на партньори	постоянен	читалищата	собствени средства и други
3. Проучване на добри практики от водещи културни организации и възможности за тяхното прилагане	постоянен	читалищата	собствени средства
4. Повишаване квалификацията на служителите в читалищата	постоянен	читалищата, Регионалната библиотека „Н. Й. Вапцаров“, гр. Кърджали	собствени средства и други
Поддръжка, ремонт и модернизиране на МТБ			
1. Кандидатстване по проекти и програми с цел набавяне на финансови средства за подобряване на материално-техническата база на читалищата	постоянен	читалищата	собствени средства, програми
Работа по проекти			
1. Участие в проекти на Министерството на културата	постоянен	читалищата	собствени средства
2. Разработване на проектни предложения и кандидатстване по програми	постоянен	читалищата	собствени средства
Партньорства			
1. Насърчаване и активизиране на съвместната работа на читалищата с общинска администрация, училища, детски градини, ЦПЛР-ОДК, НПО, предприятията в общината и др.	постоянен	читалищата	собствени средства

IV. Финансиране

Обезпечаването на читалищните дейности през 2026 г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- Държавната субсидия, разпределена съгласно изискванията на Закона за народните читалища и указания на Министерството на културата;
- Общинско финансиране – културен календар на община Джебел за 2026 г.;
- Кандидатстване с проекти към Министерството на културата, европейски програми и проекти;

- Други източници (членски внос, дарения, такси и др.)

V. Материално- техническа база

Материално-техническата база на читалищата включва сграден фонд, оборудването и обзавеждането на библиотеки, салони, зали и др. помещения. Сградите на НЧ „Димитър Благоев 1963“, с. Припек, НЧ „Родопска искра 1936“, с. Мишевско НЧ „Дружба 1971“, с. Устрен и на НЧ „Христо Смирненски 1924 г.“, гр. Джебел са напълно реновирани.

Сградите, в които се помещават читалищата на територията на община Джебел са актувани като общинска публична собственост, която по смисъла на Закона за народните читалища и Закона за общинската собственост е предадена за безвъзмездно ползване стопанисване на читалищните настоятелства.

VI. Заключение

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на целите, задачите и основните дейности. Изпълнението им ще спомогне за опазването и съхраняването на културното и историческото наследство.

Програмата включва разнообразни дейности, обхващащи всички възрастови групи и различни сфери на обществения живот. Празниците и честванията, организирани през годината, са насочени към стимулиране на общественото участие и културната ангажираност на местните жители. Реализирането на разнообразни и иновативни инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот в общината.

Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.

Програмата за развитие на читалищната дейност в Община Джебел през 2026 г. е приета с Решение № 278/29.12.2025 г. на Общински съвет-Джебел.